

**ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Beaty Miničovej a členiek JUDr. Viery Pepelovej a JUDr. Eleny Krajčovičovej v právnej veci **žalobcu Ing. B. B. CSc, K., V.** zastúpeného JUDr. P. M., B., L. proti **žalovanému JUDr. M. D.** správcovi konkurznej podstaty úpadcu Š. v konkurze, **o určenie pravosti a poradia pohľadávky**, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 27 Cb 55/1999-172 zo dňa 25. januára 2008, takto

r o z h o d o l :

Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**
Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom učil pravosť pohľadávky žalobcu vo výške 1 277 120,- Sk so zaradením do tretej triedy. Vo zvyšku žalobu zamietol. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Žalobcovi uložil povinnosť nahradiť štátu trovy znaleckého dokazovania vo výške 3 948,- Sk a žalovanému vo výške 752,- Sk.

V odôvodnení uviedol, že žalobca si uplatnil právo na určenie pravosti pohľadávky v celkovej výške 7 844 210,- Sk. Vo veci súd rozhodol rozsudkom č. k. 27 Cb 55/1999 – 36 zo dňa 17. decembra 2001, voči ktorému podal žalobca odvolanie. Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v časti, týkajúcej sa pravosti pohľadávky vo výške 1 284 140,- Sk potvrdil. Vo zvyšku bol napadnutý rozsudok zrušený a vec vrátená súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. O čiastke 1 284 140,- Sk bolo ako o vykonateľnej pohľadávke právoplatne rozhodnuté v konaní, vedenom na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod č. k. 27 Cb 49/99. Čiastka 311 400 Sk nebola správcom ani iným z konkurzných veriteľov popretá na prieskumnom pojednávaní čo do pravosti, o poradí v uvedenej časti už bolo rozhodnuté. Predmetom ďalšieho konania o určenie pravosti a poradia pohľadávky teda zostala suma 6 248 670,- Sk.

V prihláške do konkurzného konania na majetok úpadcu Š. žalobca uviedol, že prihlasuje svoju pohľadávku vo výške 1 487 819,- Sk, ktorá je pohľadávkou na základe právoplatného a vykonateľného rozsudku Okresného súdu v Rimavskej Sobote č. k. 9C 98/92 – 60 zo dňa 08. apríla 1994 a ďalšieho právoplatného a vykonateľného rozsudku tohto súdu č. k. 9C 98/92 zo dňa 29. januára 1993 ako aj právo na náhradu škody vo výške 6 356 391,- Sk v zmysle zákona 186/93 Z. z. ako aj Obchodného a Občianskeho zákonníka. Ďalej žalobca v prihláške uviedol, že pohľadávku prihlasuje ako prednostný veriteľ. Žalobca výšku náhrady škody a jej špecifikáciu uvádzal rozdielne a trval na tom, že si žalobou uplatňuje reštitučné nároky.

Na pojednávaní dňa 10. apríla 2003 žalobca uviedol, že prvá škoda mu vznikla tým, že mu štátny majetok podľa zákona o reštitúciách nevydal jeho reštitučné nároky. Z toho vyplýva, že nemohol hospodáriť na pôde a bol nútený zobrať si úver vo výške 400 000,- Sk. Úver použil na nákup poľnohospodárskych strojov a zariadení. Úver bol splatný s úrokmi vo výške 741 617,- Sk. Ďalej žalobca uviedol, že súd mu priznal výšku nároku v rozsahu 1 582 363,- Kčs. Z tejto sumy si účtuje úrok vo výške 6 397 966,- Sk / výpočet 20% ročne /. Čiastka 850 000,- Sk predstavuje jeho ušlý zisk za obdobie od 01. októbra 1991 do 17. februára 1997. Na tomto pojednávaní žalobca do zápisnice uviedol, že hodnota nevydaného ovčína nie je uvedená a započítaná v sume, ktorú si uplatnil v konkurznom konaní prihláškou. Na pojednávaní dňa 06. mája 2004 pri špecifikácii škody uviedol, že suma 609 060,- Sk je hodnota ovčína.

Uznesením č. k. 27 Cb 55/99 zo dňa 19. decembra 2005 súd nariadil znalecké dokazovanie a ustanovil znalca Ing. P. P. ktorý sa mal vyjadriť k otázkam, či sú jednotlivé položky vyčíslené a uplatňované v správnej výške a to konkrétne škoda spôsobená oneskoreným vydaním 100 kusov oviec a škoda spôsobená nevydaním 10 kusov dojníc. Znalec v znaleckom posudku č. 1/2006 uviedol, že znalecký posudok vypracoval na základe podkladov – vysporiadanie reštitučných nárokov, platných k 24. júnu 1991, určených Okresným súdom v Rimavskej Sobote, konzultácie so zástupcami chovateľského zväzu oviec, konzultácie so zástupcami chovateľských zväzov hovädzieho dobytku, preberacieho listu / nákupný lístok pre odovzdané kravy a jalovice /, konzultácie s mliekarenskými závodmi, ktoré nakupujú a spracúvajú mlieko. Znalec stanovil, čo sa týka škody, spôsobenej oneskoreným vydaním 100 kusov oviec, že vzniknutá škoda ročne predstavuje sumu 150 000,- Sk a teda spolu za štyri roky sumu 600 000 Sk. Čo sa týka škody, spôsobenej oneskoreným vydaním 10 kusov dojníc, znalec vyčíslil škodu na sumu 677 120,- Sk. Podľa znaleckého posudku teda žalobcovi oneskoreným vydaním oviec a dojníc vznikla škoda spolu vo výške 1 277 120,- Sk. Na pojednávaní dňa 25. januára 2008 bol znalec vypočutý a zotrval na stanovení výšky škody, ako ju vyčíslil v znaleckom posudku.

Žalobca nesúhlasil so znaleckým posudkom z dôvodov, uvedených v podaní zo dňa 10. júna 2006 a ďalej uviedol, že znalec nemal dostatočné podklady k vyhotoveniu reálnej škody, ktorá bola spôsobená nevydaním živého a mŕtveho inventára.

Súd nepovažoval za účelné ustanoviť v konaní ďalšieho znalca, nakoľko znalec Ing. Parobek vzal do úvahy pri vypracovaní znaleckého posudku dostupné doklady, ako aj vyjadrenia chovateľských zväzov.

Z čiastky, uplatňovanej titulom náhrady škody podľa názoru súdu bola preukázaná len suma, vyčíslená znaleckým posudkom. Z tvrdení žalobcu, ktorými poukazoval na vznik škody v ďalšom rozsahu nebolo možné ustáliť výšku škody, jej špecifikáciu a ani dospieť k záveru, že škodu spôsobil úpadca, prípadne jeho právny predchodca. Súd preto rozhodol tak, že pohľadávka žalobcu, prihlásená v konkurznom konaní na majetok úpadcu Š. š.p. v likvidácii H. je vo výške 1 277 120,- Sk oprávnená.

Pokiaľ ide o poradie pohľadávky, súd rozhodol tak, že pohľadávka konkurzného veriteľa v časti, v ktorej bola uznaná, je pohľadávkou tretej triedy a to s prihliadnutím

na ustanovenie § 68 ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní, podľa ktorého nositelia pohľadávok na náhradu podľa predpisov uvedených v odseku jeden sú prednostnými veriteľmi / § 32 ods. 2 písm. a/ / a § 54 ods. 1 písm. a/. Ustanovenie § 32 ods. 2 písm. a/ uvedeného zákona špecifikuje prednostné pohľadávky pri vyrovnaní a žalobcova pohľadávka nemá charakter uvedených pohľadávok.

Trovy konania súd prvého stupňa nepriznal žiadnemu z účastníkov s poukazom na ustanovenie § 25 ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal žalobca odvolanie.

Uviedol, že odvolanie podáva s poukazom na ustanovenie § 10 ods. 2, § 201, § 202 a 205 písm. b/, d/, e /, a g/ O. s. p.

Nevydaním jeho reštitučných nárokov mu vznikla skutočná škoda – úroky z omeškania vo výške 20%. V konaní, vedenom pod sp. zn. 27 Cb 49/99 mu bola priznaná pohľadávka prvej triedy vo výške 1 112 498,45 Sk. Ďalej poukazuje na ušlý zisk z nevydaného živého inventára, počítaný bez úrokov ako aj ujmu, vzniknutú vynaložením nákladov v zmysle § 380 Obchodného zákonníka nevydaním mŕtveho inventára, t. j. mechanizácie, na zakúpenie ktorej si musel vziať úver. Podľa jeho názoru mal súd znalca vyzvať na vypracovanie komplexného znaleckého posudku vrátane skutočnej škody a ujmy vzniknutej vynaložením nákladov. Súd mu nedal možnosť vyjadriť sa k ďalším dôkazom, ktoré majú rozhodujúci vplyv na výšku škody, vzniknutej nevydaním ďalších vecí, pričom jeho návrh na vymáhanie zo dňa 6. decembra 1994 Okresný súd v Rimavskej Sobote neakceptoval. Znalecký posudok mu súd nepredložil na vyjadrenie, o posudku nadobudol vedomosť až od svojho právneho zástupcu niekedy okolo 10. júna 2006, následne dňa 16. júna 2006 sa k nemu vyjadril.

Súd prvého stupňa porušil ustanovenie § 120 ods. 1 a § 123 O. s. p., pretože mu neumožnil predložiť dôkazy. Za nesprávnu považuje výšku škody, spôsobenej nevydaním 10 kusov dojníc, pokiaľ ide o ovce, znalec vychádzal z nereálnych skutočností. Súd tiež spochybnil jeho úver ako aj pôžičku, ktorú si vzal jeho syn na splatenie úveru. Porušil tiež ustanovenie § 205 písm. d/ a dospel k nesprávnemu rozhodnutiu. Požaduje preto

výšku škody, prihlásenú do konkurzného konania, ktorá je oprávnená a predstavuje sumu 6 356 391,- Sk.

Za nesprávne považuje aj zaradenie uplatnenej pohľadávky, pretože jeho pohľadávky, z ktorých vznikla škoda, boli zabezpečené obmedzením prevodu v zmysle zmluvy, uzavretej s povinnou osobou na Okresnom súde v Rimavskej Sobote dňa 23. septembra 1994, v dôsledku čoho je oddeleným veriteľom. Namieta tiež správnosť rozhodnutia v časti, týkajúcej sa trov konania, keďže v zmysle § 10 ods. 2 a 3 zákona č. 229/1991 Zb. je oprávnená osoba oslobodená od súdnych poplatkov a náklady spojené s ocenením uhrádza štát.

Navrhuje, aby odvolací súd vo veci rozhodol sám, prípadne aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu považuje napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa za vecne správny a navrhuje ho potvrdiť. Podľa jeho názoru objektivizovaný záver znaleckého posudku súd správne prevzal ako podklad pre vyčíslenie pohľadávky, pravosť ktorej žalobca požadoval uznať z titulu náhrady škody. Vo zvyšku uplatneného nároku žalobca neunesol dôkazné bremeno. Za správne požaduje aj zaradenie pohľadávky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal odvolanie žalobcu podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, že nie je dôvodné.

Žalobca si prihlásil do konkurzného konania, vedeného proti úpadcovi Š. v likvidácii pohľadávku v celkovej výške 7 844 210,- Sk.

V prihláške uviedol, že čiastka 1 487 819,- Sk z uvedenej sumy predstavuje jeho reštitučné, doposiaľ nevydané nároky a sumu 6 356 391,- Sk požaduje z titulu náhrady škody podľa zákona č. 186/1993 Z. z. ako aj Obchodného a Občianskeho zákonníka. V prihláške ďalej uviedol, že jej zaradenie požaduje v zmysle § 32 ods. 2 písm. a/ zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov.

Na prieskumnom pojednávaní, konanom dňa 08. októbra 1999 žalovaný poprel pohľadávku žalobcu v rozsahu 7 532 810,- Sk, vo zvyšku, t. j. sume 311 400,- Sk prihlásenú

pohľadávku uznal a zaradil ju do tretej triedy. Žalobca sa preto v zmysle § 23 ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní domáhal žalobou určenia pravosti a poradia pohľadávky vo výške 7 532 810,- Sk a určenia poradia pohľadávky vo výške 311 400,- Sk, ktorá bola správcom uznaná. Súd prvého stupňa rozsudkom č. k. 27 Cb 55/99-36 zo dňa 17. decembra 2001 žalobu o určenie pravosti pohľadávky vo výške 7 532 810,- Sk zamietol a určil, že pohľadávka vo výške 311 400,- Sk je pohľadávkou tretej triedy. Uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Obo 58/02 zo dňa 01. októbra 2002 bol rozsudok súdu prvého stupňa v časti, týkajúcej sa určenia poradia pohľadávky vo výške 311 400,- Sk potvrdený a ohľadom sumy 6 248 670,- Sk, ktorú požaduje žalobca z titulu náhrady škody, zrušený a vec vrátená súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, v ktorom bolo potrebné zistiť splnenie predpokladov pre priznanie práva na náhradu škody.

Žalobca v priebehu konania pred súdom prvého stupňa opakovane menil špecifikáciu pohľadávky, určenia pravosti ktorej sa domáhal z titulu náhrady škody. Podľa poslednej špecifikácie zo dňa 18. novembra 2005 by jeho pohľadávka mala pozostávať zo sumy 520 000,- Sk a úrokov z úveru vo výške 341 617,- Sk, zo sumy 180 000,- Sk a úrokov z omeškania vo výške 1 339 488,- Sk ako škody, spôsobenej oneskoreným vydaním 100 kusov oviec ako aj škody spôsobenej nevydaním 10 kusov dojníc, ktoré mali byť vydané 1. novembra 1991, čím mu bola spôsobená škoda z neprodukcie mlieka za obdobie do 31. augusta 2004 vo výške 306 600,- Sk za rok, čo za uvedené obdobie predstavuje spolu s 20% úrokom z omeškania sumu 3 853 062,- Sk.

Uznesením zo dňa 30. novembra 2005 súd nariadil znalecké dokazovanie, týkajúce sa posúdenia správnosti výpočtov žalobcu ohľadom výšky jednotlivých súm, uvedených v podaní zo dňa 18. novembra 2005 so zameraním na škodu, spôsobenú oneskoreným vydaním 100 kusov oviec a nevydaním 10 kusov dojníc.

Znalec v posudku zo dňa 22. januára 2006 konštatoval, že škoda, spôsobená žalobcovi nevydaním hospodárskych zvierat predstavuje sumu 1 277 120,- Sk. Vzhľadom na výsledok znaleckého dokazovania súd prvého stupňa dôvodne vychádzal pri určení výšky žalobcom uplatnenej pohľadávky z takto určeného rozsahu škody, keďže z ďalších položiek, uvedených v žalobcom predloženej špecifikácii škody zo dňa 18. novembra 2005 nemožno vyvodit' záver o zodpovednosti žalovaného za prípadný vznik škody na strane žalobcu.

Žalobca napadol správnosť rozsudku súdu prvého stupňa aj v časti, týkajúcej sa zaradenia pohľadávky. Aj v tejto časti žaloby súd správne vychádzal z ustanovenia § 32 ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní v znení účinnom do 31. januára 1998, ktorým sa predmetné konanie spravuje vzhľadom na začiatok konkurzného konania. Žalobcova pohľadávka nemá charakter pohľadávok, zaradených medzi prednostné pohľadávky v zmysle § 32 ods. 1 a 2 uvedeného zákona a súd ju preto dôvodne zaradil medzi pohľadávky tretej triedy / § 32 ods. 2 písm. c/ uvedeného zákona /.

Neobstojí ani námietka žalobcu podľa ktorej mu súd prvého stupňa neumožnil vyjadriť sa znaleckému posudku. Ako žalobca sám uvádza, znalecký posudok prevzal dňa 07. júna 2006 a stanovisko k nemu zaujal podaním zo dňa 16. júna 2006. Rovnako nie je dôvodná ani námietka, podľa ktorej je v predmetnom konaní oslobodený od súdnych poplatkov ako aj ostatných trov konania v zmysle § 10 ods. 2 a 3 zákona č. 229/1991 Zb., keďže v danom prípade sa jedná o nárok, uplatnený podľa zákona o konkurze a vyrovnaní a nie podľa ustanovení zákona č. 229/1991 Zb.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

Žalovanému v odvolacom konaní trovy nevznikli, v dôsledku čoho mu neboli priznané / § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 O. s. p. /.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 23. apríla 2009

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: L. B.